

منطق الطّير

گرد آوری: رحمت اللہ رضایی

ویراستار: سیدہ زینب چوادی

انتشارات خلاق

سرشناسنامه	: رضایی، رحمت الله، ۱۳۶۲ - انتشارات کتنده
عنوان قراردادی	: منطق الطیر
عنوان و نام پدیدآور	: منطق الطیر / گردآوری: رحمت الله رضایی ویراستار: زینب جوادی
مشخصات نشر	: تهران: خلاق، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۲ ص.
شابک	: ۹۷۸۶۰۰۵۹۲۰۲۵۰۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتاب حاضر اقتباسی از منطق الطیر عطار فیثابوری است
موضوع	: عطار، محمد بن ابراهیم، ۵۳۷ - ۶۲۷. منطق الطیر
موضوع	: داستان‌های کوتاه فارسی - - قرن ۱۴
شناسنامه ازدوده	: جوادی زینب، ویراستار
زده بندی کنگره	: ۱۳۸۹ م، ۲۲۵۴ ض / PIRA-0۷۵
زده بندی بیور	: ۸۵۳/۶۲
شماره کتابشناس ملی	: ۲۱۲۳۳۸۹

انتشارات خلاق

نشر خلاق با همکاری انتشارات پل

نام کتاب: منطق الطیر

گردآوری: رحمت الله رضایی

ویراستار: سیده زینب جوادی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه چاپ: سجده

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۱ شابک: ۹۷۸۶۰۰۵۹۲۰۲۵۰۳

مرکز پخش: بوک شاپ، خیابان انقلاب، خ دانشگاه، تقاطع لبافی، پلاک ۱۰۱

تلفن مرکز پخش: ۲۰ - ۶۶۴۷۷۳۱۹

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان لبافی، بین خیابان دانشگاه و فخر رازی

پلاک ۱۷۴، طبقه ۲، واحد ۴ تلفن: ۶۶۴۶۹۶۰۸ - ۶۶۹۵۹۹۷۱

قیمت: ۲۵۰۰ تومان

«کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای ناشر محفوظ می باشد»

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۱۱	● بخش اول
۱۱	داستان یکم
۱۱	مجمع مرغان جهان
۱۳	داستان دوم
۱۳	بهانه‌های پرندگان و پاسخ هدهد
۱۹	داستان سوم
۱۹	وادی‌های راه عشق
۲۳	داستان چهارم
۲۳	سفر مرغان و پایان آن
۲۷	داستان پنجم
۲۷	سوالات مرغان از هدهد
۳۳	● بخش دوم
۳۳	داستان اول
۳۳	حکایت شیخ صنعان

۴۱	داستان دوم
۴۱	دختر شهریار و گدا
۴۵	داستان سوم
۴۵	دیوانه و حضرت خضر
۴۷	داستان چهارم
۴۷	انگستر حضرت سلیمان
۴۹	داستان پنجم
۴۹	خواب بدن مرد مؤمن
۵۱	داستان ششم
۵۱	غلامی که همسر شاه شد
۵۳	داستان هفتم
۵۳	ماجرای مردی که موش شد
۵۵	داستان هشتم
۵۵	آه یعقوب
۵۷	داستان نهم
۵۷	سلطان محمود و بیماری ایاز
۵۹	داستان نهم
۵۹	سلطان محمود و کودک ماهیگیر
۶۳	داستان یازدهم
۶۳	سلطان محمود و مرد خارکش
۶۷	داستان دوازدهم
۶۷	شیخ نوقانی و خورشید نان
۷۱	داستان سیزدهم

۷۱	حکایت مرد دیوانه و آرزوی لباس
۷۳	داستان چهاردهم
۷۳	حکایت زاهد و آن مرد گناهکار و بخشش پروردگار
۷۵	داستان پانزدهم
۷۵	جبرئیل و مرد بت پرست
۷۷	داستان شانزدهم
۷۷	مرد عسل فروش و صوفی
۷۹	داستان هفدهم
۷۹	قارون و موسی (ع)
۸۱	داستان هجدهم
۸۱	پادشاه مصر و عاشق تهیدست
۸۳	داستان نوزدهم
۸۳	غافل و زاهد
۸۵	داستان بیستم
۸۵	مرد زاهد و قصر زرنگار پادشاه
۸۹	داستان بیست و یکم
۸۹	سگ قدر شناس
۹۱	داستان بیست و دوم
۹۱	نصیحت سقراط در زمان مرگش
۹۳	داستان بیست و سوم
۹۳	طعم مرگ
۹۵	داستان بیست و چهارم
۹۵	پادشاه و غلام باادب

۹۷	داستان بیست و پنجم
۹۷	پادشاه و زندانیان
۹۹	داستان بیست و ششم
۹۹	یوسف و دیوک نخ‌ریسی پیرزن
۱۰۱	داستان بیست و هفتم
۱۰۱	وفای به عهد
۱۰۳	داستان بیست و هشتم
۱۰۳	آرزوی حمامی
۱۰۷	داستان بیست و نهم
۱۰۷	صوفی و ابر
۱۰۹	داستان سی‌ام
۱۰۹	نذر سلطان محمود
۱۱۱	داستان سی و یکم
۱۱۱	مگس بی‌فکر

□ مقدمه

«فریدالدین محمد عطار نیشابوری» در نیمه‌ی قرن ششم هجری قمری در روستای «کدکن» نیشابور به دنیا آمد. او هم دارو فروش بود و هم طبابت می‌کرد. زندگی او با حمله‌ی غزان و مغولان به ایل دگزیان و آذربایجان و کشمکش‌های بازماندگان سلجوقیان هم زمان بوده و عاقبت در حمله‌ی مغول به سال ششصد و هجده هجری قمری کشته شده است. مغولان در سال ششصد و هجده به سوی نیشابور پیش بردند و به روی مردم آن شهر حتی زنان و کودکان و پیران شمشیر کشیدند و پانزده روز در آن جا قتل و غارت کردند تا این که انتقام کشته شدن داماد چنگیز را از مردم نیشابور بگیرند.

بعد از پانزده روز دیگر اثری از شهر نیشابور بر جا نبود. آن شهر زیبا ناگهان تبدیل به تلی از خاک شد و شیخ فریدالدین عطار نیشابوری در کنار بقیه‌ی همشهری‌هایش کشته شد. از عطار، شاعر و عارف قرن ششم و هفتم هجری قمری چند اثر ارزنده به جا مانده است:

۱- هشت منظومه به نام‌های: الهی نامه، اسرار نامه، جواهر نامه، خسرو نامه، شرح القلب، مصیبت نامه و منطق الطیر. از میان این هشت منظومه دو منظومه‌ی «جواهر نامه و شرح القلب» در دسترس نمی‌باشد. از مجموعه‌ای از رباعی‌ها به نام «مختار نامه».

۳- دیوانی از قصیده و غزل.

۴- «تذکره الاولیاء» که زندگی نامه‌ی عارفان و صوفیان بزرگ است.

۵- «منطق الطیر» کتاب پر ارزش که یکی از شاهکارهای ادب فارسی به شمار می‌رود.

منطق الطیر داستان پرننگانی است که عازم سفر عشق هستند و مانند هر انسانی که قدم در راه معرفت و عشق می‌گذارد با مشکلات بی‌شماری روبرو می‌شوند. بسیاری از آنها از ادامه راه منصرف شده، بسیاری هم تحمل سختی‌های راه را نداشته و می‌میرند و دست آخر فقط سی مرغ از این سفر جان سالم به در برده و سفر را به پایان می‌رسانند.

منطق الطیر از نگاه داستانی، بسیار جذاب و خواندنی است. این نقشه‌ی بسیار دقیق، برای یک سفر عرفانی است که با پایانی غافل‌گیرکننده تمام می‌شود و خواننده را تا انتهای داستان کنجکاو و منتظر نگه می‌دارد. عطار با استادی هر چه تمام این جذابیت و هیجان را لحظه به لحظه بیشتر می‌کند.

فصل اول این کتاب به توحید و مناجات و ستایش پیامبر اسلام (ص) اختصاص دارد. عطار با خوش آمدگویی به هدهد، وارد داستان پرنندگان می‌شود. سپس به شرح قصه‌ی مرغانی که قدم در راه سفر عشق می‌گذارند و

در جستجوی سیمرغ، می‌خواهند سفری پر خطر و طولانی را سیر کنند، می‌پردازد. در لابلای شرح داستان حکایت‌های زیبا و دلنشینی را برای خوانندگان نقل می‌کند که هم به جذابیت و هم به فهم بیشتر این کتاب کمک کرده است.

هدهد در این سفر برای پرندگان راهنمایی بینا و آگاه و دلسوز است. او راه و رسم رفتن و خدمت کردن به پیشگاه سیمرغ را به پرندگان می‌آموزد و همواره با سخن‌های خوب موجب دلگرمی پرندگان مسافر می‌شود. سرانجام وقتی که از آن همه مرغ فقط سی مرغ بال و پر شکسته به مقصد می‌رسند، سفر به پایان می‌رسد. آنها چند روزی در خود گم می‌شوند و بعد از به هوش آمدن، این ندا را می‌شنوند: «سیمرغی که به شما وعده داده شده بود خود شما هستید، نه چیز دیگر. شما به خاطر این که در طول سفر از خطرهای بیشماری گذشتید و مردانگی به خرج دادید، تبدیل به پرنده‌ای افسانه‌ای شدید.»

در پایان باید این نکته را ذکر کرد که خلاصه‌ی منطق الطیر هیچ‌گاه نمی‌تواند به زیبایی اصل آن باشد و گردآورنده‌ی این مجموعه امیدوار است، ورق زدن صفحات این مجموعه برای مخاطبین نوجوان عزیز به منزله‌ی پلی برای مطالعه‌ی کتاب شریف و با ارزش منطق الطیر باشد و امیدوارم خوانندگان این کتاب از خواندن آن لذت کافی ببرند.